

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2011-06-21
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 9723-11
 Enhet 13

SÖKANDE

Posten Meddelande AB, 556711-5695

Ombud: Advokat Tomas Kjellgren, jur. kand. Sven Vaxenbäck och
 jur.kand. Daniel Björklund
 Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
 Box 1711
 111 87 Stockholm

MOTPART

Arbetsförmedlingen, 202100-2114
 113 99 Stockholm

KONKURRENSVERKET	
2011-06-22	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Posten Meddelande AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 136073

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND

Arbetsförmedlingen genomför en upphandling av distribution av Platsjournalen (Dnr Af-2010/400562). Upphandlingen genomförs som en öppen upphandling. I tilldelningsbeslut meddelat den 29 april 2011 beslutade Arbetsförmedlingen att anta annat anbud än anbudet från Posten Meddelande AB.

Posten Meddelande AB ansöker om överprövning av upphandlingen enligt LOU. Genom Posten Meddelande AB:s ansökan förlängdes automatiskt den avtalsspärr som började gälla när Arbetsförmedlingen skickade ut sin underrättelse om tilldelningsbeslut.

YRKANDEN M.M.

Posten Meddelande AB (Bolaget) yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att upphandlingen får avslutas först efter det att Bolagets anbud beaktats vid anbudsutvärderingen. I andra hand yrkar Bolaget att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Bolaget bl.a. följande.

Arbetsförmedlingen har vid genomförandet av upphandlingen brutit mot den grundläggande EU-rättsliga principen om proportionalitet och därmed även mot 1 kap. 9 § LOU genom att i förfrågningsunderlaget ange som skall-krav att Platsjournalen ska levereras till dess mottagare senast klockan 9.00 första vardagen i veckan. Bolaget har till följd av att Arbetsförmedlingen brutit i sina förpliktelser lidit eller i vart fall riskerar att lida skada genom att inte tilldelas kontrakt i upphandlingen.

Bolaget har accepterat skall-kravet och lämnat en uppriktig uppgift om att 121 stycken tidningar, motsvarande 0,6 procent, av de totalt cirka 20 000

tidningarna kommer bli utdelade något senare än klockan 9.00. Följande 11 avlägsna orter, motsvarande 2,4 procent, av totalt cirka 450 orter kommer få Platsjournalen något senare än klockan 9.00.

1. Strandvägen 1	830 05 Järpen	utdelningstid 9.30
2. Terminalgatan 2	912 32 Vilhelmina	utdelningstid 9.45
3. Parkvägen 2	917 32 Dorotea	utdelningstid 9.45
4. Burevägen 3	920 70 Sorsele	utdelningstid 11.00
5.	930 90 Arjeplog	utdelningstid 11.05
6. Stationsgatan 27 A	933 32 Arvidsjaur	utdelningstid 9.40
7. Storgatan 21	942 31 Älvsbyn	utdelningstid 9.30
8. Storgatan 77	953 24 Haparanda	utdelningstid 10.05
9.	957 21 Övertorneå	utdelningstid 10.15
10. Skolbacken 14	957 95 Hedenäset	utdelningstid 10.15
11. Eurosuandohuset	980 16 Karesuando	utdelningstid 10.40

Anledningen till att Bolaget inte kan utlova leverans av tidningsförsändelser till klockan 9.00 beträffande nämnda orter är att Bolagets avancerade logistiksystem, som bygger på en avsevärd mängd av olika typer av brev-försändelser, inte är uppbyggt för att hantera det specifika absoluta tidskrav som Arbetsförmedlingen uppställt. Vad Bolaget känner till finns det endast en aktör på den svenska marknaden som kan uppfylla detta krav och det är Arbetsförmedlingens befintliga leverantör.

Kammarrätten i Göteborg prövade i mål nr 5481-5486-10 frågan om ett uppställt skall-krav på att anbudsgivarna skulle leverera böcker utrustade med biblioteksband var proportionerligt. Av utredningen i målet framgick att endast en eller två leverantörer hade möjlighet att uppfylla det aktuella kravet och att merparten potentiella leverantörer därmed helt uteslutits från att lämna anbud i aktuellt segment av upphandlingen. Kammarrätten konstaterade att böcker utrustade med biblioteksband utgjorde en mycket liten andel av beställda böcker och att betydligt fler leverantörer skulle haft möjlighet att lämna anbud i segmentet om kravet på biblioteksband inte hade

uppställt. Kammarrätten gjorde därför bedömningen att kravet var oproportionerligt och att det var i strid med LOU.

Enligt Bolagets mening strider aktuellt skall-krav mot proportionalitetsprincipen redan av det skälet att endast en enda leverantör på marknaden har möjlighet att uppfylla kravet. För att det ska finnas ett syfte med att konkurrensutsätta aktuellt kontrakt måste tillräckliga förutsättningar ges för annan än befintlig leverantör att inom ramen för sitt logistiksystem konkurrera i upphandlingen. Det aktuella skall-kravet förhindrar effektivt en sådan eftersträvd konkurrensutsättning. Om Arbetsförmedlingen endast hade krävt att 95 procent eller 99 procent eller till och med 99,4 procent av samtliga tidningar skulle levereras senast klockan 9.00 första vardagen i veckan, hade Bolagets anbud gått vidare till anbudsutvärderingen. Jämfört med syftet bakom skall-kravet är det oskäligt ingripande och överdrivet att inte uppta Bolagets anbud till slutlig anbudsutvärdering. Enligt Bolagets anbud kommer samtliga tidningar finnas tillgängliga för sina läsare redan innan lunch den första utgivningsdagen (jfr. Kammarrättens i Jönköping dom i mål nr 2137-08). Bolaget har lämnat ett betydligt lägre pris än det antagna anbudet och eftersom grunden för tilldelning av kontraktet i upphandlingen är lägsta pris, hade Bolaget tilldelats kontraktet. Legitima skäl kan knappast föreligga för Arbetsförmedlingen att belastas med en betydande merkostnad för att uppnå aktuellt tidskrav avseende 0,6 procent av total volym. Med Arbetsförmedlingens sätt att resonera hade också en förskjuten leveranstidpunkt om någon minut avseende en enstaka ort medfört att Bolagets anbud förkastats vilket ytterligare visar på att kravet som sådant inte kan anses ha givits en proportionerlig utformning. Det är enligt Bolagets mening uppenbart oproportionerligt och fullständigt orimligt att Bolagets anbud inte får beaktas vid anbudsutvärderingen.

Syftet med Arbetsförmedlingens skall-krav att leverans ska ske senast klockan 9.00 första vardagen i veckan är såvitt Bolaget uppfattar det att

alla arbetssökande ska behandlas lika och ges samma förutsättningar oavsett var i Sverige de bor. För att syftet ska uppnås har det bedömts vara nödvändigt att tidningen finns tillgänglig för alla arbetssökande i landet vid en och samma tidpunkt. Öppettiderna hos Arbetsförmedlingens kontor varierar och det finns flera kontor som endast har öppet vissa dagar i veckan. Dessutom är en stor del av de adresser som leverans ska ske till inte Arbetsförmedlingens egna kontor utan t.ex. bibliotek, flygplatser och andra offentliga träffpunkter, vars öppettider också i stor utsträckning varierar. Skall-kravet är även med hänsyn till de varierande öppettiderna att anse som oproportionerligt. För det första är skall-kravet varken en lämplig eller effektiv åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet. Kravet på att Platsjournalen ska levereras till samtliga Arbetsförmedlingens kontor senast klockan 9.00 första vardagen i veckan kan aldrig leda till en likabehandling av arbetssökande eftersom kontorens varierande öppettider ofrånkomligen leder till att vissa arbetssökanden får del av Platsjournalen före andra. Även om tidningen undantagslöst skulle levereras nämnd tidpunkt får många arbetssökanden ändå i flera fall vänta till tisdag, onsdag eller till och med till torsdag innan de av Arbetsförmedlingen ges möjlighet att läsa Platsjournalen i pappersform. För det andra är skall-kravet inte nödvändigt för att uppnå det eftersträvade syftet då det finns mindre ingripande alternativ. Ett alternativ är att Arbetsförmedlingens samtliga kontor skulle kunna ”släppa” Platsjournalen vid samma tid, t.ex. klockan 10.00 på torsdagar. På så sätt skulle syftet uppnås och sannolikt skulle ett stort antal leverantörer på marknaden kunna konkurrera om kontraktet i upphandlingen under sådana förutsättningar. Andra alternativ för att möjliggöra konkurrens om kontraktet i upphandlingen skulle kunna vara att Arbetsförmedlingen ”endast” kräver att 99,4 procent av samtliga tidningar ska levereras senast klockan 9.00 första vardagen i veckan, eller att samtliga tidningar ska levereras senast klockan 11.05. Arbetsförmedlingens påstående att en senareläggning av leveranstiden till 11.05 skulle gynna en viss leverantör är oförståeligt eftersom en sådan begränsad lättnad av aktuellt skall-krav inte

skulle medföra hinder för varken nu vald leverantör eller övriga potentiella konkurrenter att fullt ut konkurrera om kontraktet. Dessutom ges Platsjournalen även ut i elektronisk form, varför nödvändigheten av att leverera tidningen i tryckt form en tid som endast Arbetsförmedlingens befintlige leverantör klarar av är svårförståeligt. Arbetsförmedlingen publicerar Platsjournalen, tillgängligt för sina läsare, på sin hemsida före klockan 9.00 och i god tid före det att tidningen i tryckt form läggs ut till Arbetsförmedlingens kunder, vilket ytterligare styrker att aktuellt skall-krav inte är att anse som proportionerligt. För det tredje är den negativa effekten som skall-kravet får överdriven jämfört med det eftersträvade syftet för alla andra leverantörer på marknaden utom just den befintlige leverantören. Bolagets anbud innebär att 121 stycken tidningar, av de totalt cirka 20 000 tidningarna, kommer levereras något senare än den tid som uppställs i skall-kravet. Senast klockan 11.05 den första vardagen i veckan finns samtliga tidningar framme vid sina slutdestinationer och detta är i vissa fall t.o.m. flera dagar innan Arbetsförmedlingen genom sin egen organisation kan tillhandahålla alla arbetssökande Platsjournalen i tryckt form. Det kan således konstateras att det högt ställda krav på leverans av Platsjournalen som uppställs i upphandlingen inte synes vara nödvändigt att upprätthålla av Arbetsförmedlingen själv i förhållande till sina kunder. Under dessa omständigheter är det oskäligt ingripande och överdrivet att inte utvärdera Bolagets anbud. Det är inte rimligt att en upphandlande myndighet ska få uppställa så omtiverat stränga och leverantörsspecifika krav som Arbetsförmedlingen uppställt i den aktuella upphandlingen.

Arbetsförmedlingen bestrider bifall till ansökan. I det fall rätten skulle bifalla ansökan yrkar Arbetsförmedlingen att ett ingripande i första hand ska ske genom rättelse eftersom det vore ett för stort ingrepp med alltför omfattande skadeverkningar att förordna om att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Arbetsförmedlingen bl.a. följande.

Bolaget har i sitt anbud uppgett att leveransen till orterna Järpen, Vilhelmina, Dorotea, Sorsele, Arjeplog, Arvidsjaur, Älvsbyn, Haparanda, Övertorneå, Hedenäset och Karesuando skulle ske senare än klockan 9.00. Med anledning av att Bolagets anbud inte uppfyller det krav som anges under rubriken 1.3.2. *Leverans* i förfrågningsunderlaget har Bolagets anbud förkastats.

Som upphandlande myndighet har Arbetsförmedlingen stor frihet att bestämma vilka krav som ska ställas på den efterfrågade tjänsten. Kraven måste dock vara kopplade till det som ska upphandlas, dvs. de ska avse och påverka just den efterfrågade produkten – eller i det här fallet tjänsten (jfr. RÅ 2010 ref 78). Den efterfrågade tjänsten är en distributionstjänst och för en sådan tjänst har leveranstiden en avgörande betydelse och det bör stå Arbetsförmedlingen fritt att ställa krav på en leveranstid som är anpassad till myndigheternas övriga verksamhet.

Under rubriken 1.2. *Beskrivning av tjänsten* i förfrågningsunderlaget framgår att ”innehållet i Platsjournalen är en färskvara och tidningarna ska därför finnas tillgängliga för sina läsare redan på morgonen den första utgivningsdagen”. Tidningarna måste levereras senast klockan 9.00 för att Arbetsförmedlingens personal ska hinna packa upp och ställa i ordning tidningarna till dess att de arbetssökande anländer på morgonen. En arbetssökande ska inte behöva vänta på att få ett exemplar av den nyutgivna tidningen. Arbetsförmedlingen har kontor, och framförallt arbetssökande, över hela landet. Alla ska behandlas lika och ges samma förutsättningar oavsett var i Sverige de bor. Därför ställdes kravet på leverans senast klockan 9.00 till samtliga mottagaradresser i Sverige. Kravet kan inte anses oproportionerligt utan högst ändamålsenligt för att uppnå det eftersträvade syftet. Bolaget har på samma sätt som övriga anbudsgivare haft möjlighet att lämna anbud som uppfyller den efterfrågade leveranstiden. Kravet har en objektiv utformning och särbehandlar inte någon leverantör. Arbetsför-

medlingen ställer inte något krav på vilket logistiksystem som ska användas utan endast att leveransen ska ske inom en viss tid. Tidningarna kan hämtas på tryckeriet redan på fredagen och distributören har således hela helgen på sig att se till att tidningarna kommer fram i tid. Att Bolaget inte klarar att möta ett berättigat krav från Arbetsförmedlingen utgör inte något brott mot likabehandlingsprincipen. Arbetsförmedlingen har inte agerat i strid mot någon bestämmelse i LOU eller någon av de gemenskapsrättsliga principerna varför skäl för ingripande inte föreligger.

Bolagets synpunkt, att kravet under rubriken *1.3.2. Leverans* skulle vara oproportionerligt bl.a. med hänsyn till Arbetsförmedlingens öppettider ger anledning till följande klargörande. Arbetsförmedlingens öppettider varierar mellan olika orter och kontor och förändras även över tid. Utökade öppettider är en mycket aktuell fråga för Arbetsförmedlingen. Med hänsyn till bl.a. detta har det inte varit lämpligt att anpassa kravet på leveranstid till de enskilda kontorens nuvarande öppettider. Kravet har istället utformats utifrån det faktum att de flesta av Arbetsförmedlingens kontor öppnar upp för personlig service klockan 10.00 på måndagar och den normala arbetstiden för Arbetsförmedlingens personal är mellan klockan 8.00 och 16.30 med obligatorisk närvaro mellan klockan 9.00 och 15.00. En avvägning har gjorts mellan vad som har ansetts vara en rimlig tid för leverantörerna och den tid Arbetsförmedlingens personal behöver för att kunna packa upp tidningarna på morgonen innan de arbetssökande anländer och andra arbetsuppgifter tar vid. Bolaget har anfört att Arbetsförmedlingens syfte skulle kunna uppnås med mindre ingripande alternativ, nämligen att kravet på leverans senast klockan 9.00 endast skulle omfatta 99,4 procent av tidningarna eller att samtliga tidningar skulle levereras senast klockan 11.05. För det första kan ett krav med de av Bolaget föreslagna gränserna inte sägas vara objektivt utformat då det är anpassat efter en enskild leverantörs logistiksystem. Ett krav på att endast en viss andel av tidningarna skulle levereras före en viss tid skulle dessutom indirekt missgynna arbets-

sökande i mindre centralt belägna orter i Sverige. De orter Bolaget har uppgett att leveransen skulle ske senare till avser inte de orter som idag har senare öppettider utan orter i Norrlands inland. Enligt Arbetsförmedlingen kan det inte anses oproportionerligt att kräva att även dessa orter ska få Platsjournalen levererad på en tid som möjliggör en välfungerande distribution av tidningen. Att senarelägga leveranstiden till klockan 11.05 för samtliga tidningar skulle även det motverka en välfungerande distribution av Platsjournalen. Om tidningarna skulle levereras först efter det att kontoret har öppnat för personlig service skulle personalen behöva avbryta pågående arbetsuppgifter eller vänta till ett senare tillfälle med att ställa fram tidningarna. Som Sveriges största förmedlare av lediga platser har Arbetsförmedlingen en mycket viktig uppgift att fylla och då måste vår service vara lätt att nå. Platsjournalen är en del av Arbetsförmedlingens serviceutbud och ska finnas tillgänglig för våra kunder i så stor utsträckning det bara är möjligt.

Arbetsförmedlingen anser att Bolagets anbud rätteligen har förkastats i enlighet med de krav som uppställts i förfrågningsunderlaget.

UTREDNINGEN I MÅLET

I *förfrågningsunderlaget* anges bl.a. följande.

1.2. Beskrivning av tjänsten

Innehållet i Platsjournalen är en färskvara och tidningarna ska därför finnas tillgängliga för sina läsare redan från morgonen den första utgivningsdagen.

1.3.2. Leverans

Platsjournalen ska levereras första vardagen i veckan. Det innebär vanligtvis måndagar, förutom de veckor då måndagen är en helgdag. Tidningarna ska placeras i tidningslåda eller på plats som är anvisad av mottagaren och godkänd av distributören.

Tidningarna ska levereras till sina mottagare senast klockan 9.00. Leveransen ska dock inte anlända så tidigt att tidningen inte kan förvaras på ett säkert sätt.

I *tilldelningsmeddelandet* anges bl.a. följande i motiveringen. ”Posten Meddelande AB uppfyller samtliga krav på anbudsgivaren. Anbudet uppfyller dock inte samtliga krav på tjänsten. Posten Meddelande har bekräftat att de uppfyller kravet, under rubriken 1.3.2, på att ”tidningarna ska levereras till sina mottagare senast klockan 09.00” men har lagt till ”med undantag till några avlägsna adressorter”. Dessa adresser och tider för leverans specificeras i en bilaga till anbudet. Eftersom det i anbudet finns ett förbehåll kan Posten Meddelande AB inte anses uppfylla kravet på tjänsten och anbudet går därmed inte vidare till utvärdering.”

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU stadgas följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

Enligt 16 kap. 1 § samma lag får en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärd enligt 5 eller 15 § (ansökan om överprövning).

Av 16 kap. 5 § samma lag framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 5 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs

vidare att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU. Det ankommer inte på förvaltningsrätten att göra en ny utvärdering eller i övrigt pröva lämpligheten av den upphandlande myndighetens beslut.

Förvaltningsrätten har att pröva huruvida det i förfrågningsunderlaget uppställda skall-kravet att Platsjournalen ska levereras senast klockan 9.00 första vardagen i veckan strider mot proportionalitetsprincipen och LOU.

Den upphandlande myndigheten har, inom ramarna för de grundläggande principerna, en mycket stor frihet att utforma sitt förfrågningsunderlag. LOU innehåller inte någon reglering av nivån på de krav som får ställas på leverantörens förmåga eller vilka krav som får ställas på tjänsten. En begränsning är emellertid att den upphandlande myndigheten ska iaktta proportionalitetsprincipen som uttrycks i 1 kap. 9 § LOU.

Bolaget har gjort gällande att kravet är oproportionerligt redan av den anledningen att det endast finns en enda leverantör på marknaden som har möjlighet att uppfylla kravet på leverans senast klockan 9.00 första vardagen i veckan.

Enbart det att den upphandlande myndigheten ställer krav som inte samtliga leverantörer kan uppfylla innebär i sig inte en överträdelse av LOU. Kravet på leverans senast klockan 9.00 första vardagen i veckan kan enligt förvaltningsrättens mening inte anses vara utformat så att endast en leverantör kommer i fråga. Förvaltningsrätten finner inte heller att det av utredningen i målet är visat att endast en eller ett fåtal leverantörer har möjlighet att uppfylla det aktuella kravet.

Bolaget har vidare gjort gällande att kravet är oproportionerligt på grund av att kravet inte uppfyller det eftersträvade syftet. Av förfrågningsunder-

laget i den aktuella upphandlingen framgår att innehållet i Platsjournalen är en färskvara och att tidningarna därför ska finnas tillgängliga för sina läsare redan från morgonen den första utgivningsdagen. Arbetsförmedlingen har anfört att syftet med kravet är att alla arbetssökande ska behandlas lika och ges samma förutsättningar oavsett var i Sverige de bor.

Av EU-domstolens praxis följer att en bedömning av om proportionalitetsprincipen åsidosatts ska genomföras som en ”strukturerad avvägning” mellan motstående intressen i tre steg.

För det första ska bedömningen göras av om åtgärden är en lämplig och effektiv åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet. Bolaget har bl.a. anfört att de varierande öppettiderna hos Arbetsförmedlingens kontor ofrånkomligen leder till att vissa arbetssökande får del av Platsjournalen före andra. Dessutom finns Platsjournalen tillgänglig elektroniskt och publiceras på Arbetsförmedlingens hemsida i god tid före det att arbetssökande får del av tidningen i pappersform. Arbetsförmedlingen har bl.a. anfört att öppettiderna varierar mellan olika orter och olika kontor och förändras även över tid. Utökade öppettider är en mycket aktuell fråga för Arbetsförmedlingen och det har därför inte ansetts det lämpligt att anpassa kravet till de enskilda kontorens nuvarande öppettider. Kravet har istället utformats utifrån öppettiderna hos de flesta av Arbetsförmedlingens kontor och en avvägning har gjorts mellan vad som har ansetts vara en rimlig tid för leverantörerna och den tid Arbetsförmedlingens personal behöver för att kunna packa upp tidningarna på morgonen innan andra arbetsuppgifter tar vid. Förvaltningsrätten finner att Arbetsförmedlingen visat att skall-kravet har ett naturligt samband med upphandlingen och är lämpligt och effektivt med hänsyn till föremålet för upphandlingen och Arbetsförmedlingens verksamhet och organisation.

För det andra ska en bedömning göras av om åtgärden är nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet, såtillvida att det inte finns något mindre ingripande alternativ. Förvaltningsrätten finner att Arbetsförmedlingen väl motiverat varför det uppställda kravet på leverans senast klockan 9.00 första vardagen i veckan är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade syftet och det har inte framkommit något mindre ingripande alternativ som kan garantera syftet med upphandlingen.

För det tredje ska bedömas om den negativa effekten som åtgärden får, på det intresse eller den rättighet som åtgärden inskränker, är oproportionerlig eller överdriven jämförd med det eftersträvade syftet. Den negativa effekt som åtgärden får innebär att Bolaget utesluts från upphandlingen. En annan eventuell negativ effekt kan vara risken för att andra bolag på grund av det uppställda skall-kravet valt att inte delta i upphandlingen. Förvaltningsrätten finner att med hänsyn till vad som framkommit i målet om vikten av det aktuella skall-kravet att de negativa konsekvenserna inte är oproportionerliga eller överdrivna.

Sammantaget finner förvaltningsrätten på de grunder Posten Meddelande AB anfört att det inte är visat att Arbetsförmedlingen genom det uppställda skall-kravet brutit mot proportionalitetsprincipen. Bolagets ansökan om ingripande enligt LOU ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Anna Lönnestav

Rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Karin Larsson Linnerhed.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU